

Szent Mártonra emlékeztek

Közel félszáz szülő, hozzátartozó és érdeklődő tekintette meg a gesztesi óvodások műsorát a Faluházban, ahol Pillmann Katalin tagintézmény-vezető köszöntötte a vendégeket, köztük Menoni Gabriella polgármestert és Hartdégenné Rieder Éva intézményvezetőt.

A faluban 2002-ben, azaz immár kilenc éve elevenítették fel a népi hagyományt, Szent Márton legendáját, amit elsősorban Németországban, illetve hazánk németajkúak lakta településein ünnepelek meg.

Az apróságok hetek óta dalokkal, versekkel, s az elmaradhatatlan lámpások készítésével készültek a nevezetes napra, majd a műsort követően a templomhoz vonultak a résztvevők.

A péntek esti program ezt követően a faluházban folytatódott, ahol forró puncs, forralt bor és zsíros kenyér várta a kicsiket, nagyokat egyaránt.

www.vargesztes.hu

Értesítés

A Német Kisebbségi Önkormányzat Várgesztes értesíti a falu lakosságát, hogy 2012. január 08-án vasárnap a szentmisét követően kerül sor a Hósi Emlékműnél a hagyományos megemlékezésre.

Avatóünnepségen ropták a táncot

Nettó 480 millió forintos beruházással készült el a BECOM Electronics Hungary Kft. új, 2 ezer négyzetméter alapterületű gyártócsarnoka, melynek megépítéséhez 144 millió forintos uniós támogatást nyert el az Új Széchenyi Terv keretében a Tatabánya-Környe Ipari Parkban működő társaság. A cég új csarnokát, mellyel további 22 fő számára teremtett munkahelyet, novemberben adták át ünnepélyes keretek között. Az ünnepségen nagy sikerrel lépett fel a Várgesztesi Német Felnőtt Táncscsoport.

Negyven évvel ezelőtt, 1971-ben 18 lány és 20 fiú végzett az akkor Rieder Antal igazgatta vértessomlói általános iskolában, köztük több gesztesi diák is. Valamennyien tovább tanultak, pedagógusok, mérnökök, humán és reál diplomások, szakmunkások, vállalkozók lettek, s életük az ország számtalan településén teljesedett ki, de november 19-én ismét találkoztak az alma materben, hogy együtt emlékezzenek a diák évekre, s arra a hat társukra, akik már nem lehettek közöttük.

A Várgesztesi Hagyományörző Nyugdíjas Klub Molnár János tanító születésének 100 éves évfordulója alkalmából emlék ünnepélyt rendez 2011. december 17-én, szombaton 14 órai kezdettel
A rendezvény fővédnöke: Várgesztes Önkormányzata
Mindenkit szeretettel vár a Hagyományörző Nyugdíjas klub!

Megújult a falu internetes oldala!
Tekintse meg a www.vargesztes.hu portált, ahová folyamatosan kerülnek fel a település adatai, információi!
A GALÉRIA menüpontban megtekintheti a község eseményeinek képeit, melyeket HOME jogokkal használhat fel!

GESZTESI KRÓNIKA • Közéleti és információs havilap • Lapalapító és kiadó: Várgesztes Község Önkormányzata, 2824 Várgesztes, Arany J. u. 47. • Felelős kiadó: Menoni Gabriella polgármester • Főszerkesztő: Salamon Gyöngyi, e-mail: salamony@t-email.hu • 20/9611-833 • Hirdetésfelvétel: 20/9611-833 • Lapzártá: minden hónap 8. napja. Megjelenik havonta 230 példányban. • Készül: Sollers nyomda - Tata, felelős vezető Belec Zsolt - 12/124/2011. A szerkesztőség fenntartja magának a jogot, hogy az olvasói leveleket, reflexiókat rövidített formában, szerkesztve közölje. Ezek az írások nem minden esetben tükrözik a szerkesztőség véleményét. A meg nem rendelt anyagok és hirdetések tartalmáért a szerkesztőség felelősséget nem vállal. Anyagokat nem őrzünk meg és nem küldünk vissza. ISSN: 2062-5472

2011. DECEMBER

VÁRGESZTES KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATÁNAK KÖZÉLETI ÉS INFORMÁCIÓS HAVILAPJA

Frohe Weihnachten und ein gesundes Neues Jahr Wünscht Euch die Deutsche Minderheitenselbstverwaltung Gestitz

M e g h í v ó

Várgesztes Község Képviselő-testülete
2011. december 14-én (szerda) 1700 órától

Köz meghallgatást tart
Helye: Várgesztes Faluház Várgesztes, Arany János u. 55/B
Menoni Gabriella polgármester

Megújult: www.vargesztes.hu

A riseliős Erzsi néni

Az áttört kézi hímzések egyik „királynője” a riseliő. Technikája Franciaországból ered, s a szecesszió korában igen kedvelt kézimunka volt. A kalocsai hímző asszonyok már az 1930-as években ismerték, s beépítve a népi kézimunkáikba, gazdagították vele hagyományait. A riseliős hímzés készítésében új lehetőségeket nyitott az elektromos varrógépek megjelenése.

A riseliős hímzési technika Vértesszomszámra, sőt Várgesztesre is megérkezett. 1946-ban, az akkor még csak 12 éves Beck Erzsike nagy vágyat érzett, hogy maga is csinálja. A család anyagi helyzetét nem tette lehetővé, hogy Kozmára menjen tanulni, de szerencsére unokatestvérének, Mózer Magdolnának ez megadatott. Három napra elment hozzá tanulni, majd ott-hon csiszolta tovább ismeretét. Itt kezdődött, és a következő 55 évben Erzsike riseliős Erzsi néni híressé vált.

Édesapám, Beck Györgyöt (1906.) a három gyerek ellenére elvitték katonának, és árvák lettünk 1944-ben, sorolta visszaemlékezéseit Erzsi néni. Miután férj nélkül maradt a ház, édesanyám, Palanik Erzsébet (1910.) férjhez ment Laub Györgyhez, aki négy gyerekkel érkezett. Szeptember 25-én születtem, így tankötelezettség híján, édesanyám nagy megkönnyebbülésére, a 7. osztály elvégzése után kiharadtam az iskolából. Azaz mégse, mivel a Molnár tanító bácsihoz mentem szolgálni. Mindent csináltam a háznál, az iskolát is én takarítottam. Havi 200 forint fizetésem jó pénz volt abban az időben, ebből élt a család télen. Tavasszal aztán haza kellett menni, vetni, kapálni. A következő télen Tatabányán szolgáltam, ahol szintén nagyon megbecsülték a munkámat. Tavasszal megint a földekre, majd ismét az iskolába vezetett az utam, ahol a Molnár tanító felesége, Berghold Gizi néni, úgy bánt velem, mintha az édesanyám lenne. 18 éves koromban az erdei munka következett, fákat ültettünk és fákat vágtunk ki fejszével. Nagyon vizesek letünk a verítéktől, aminek a következményeit ma is érzem.

1955. október 16-án mentem férjhez, Pillmann Józsefhez (1932.), akinek az édesapja,

Pillmann Ignác (1897-1932) tüdővészben fiatalon meghalt. Édesanyja, Laub Mária (1898-1972.) második férje, Pillmann József (1905-1971.) lett a férjem nevelőapja. Röviddel az esküvőnk után az ősi Pillmann házba költöztünk, ma Arany János u. 24. Az anyósom, aki a nevelőapám testvére sokszor elmesélte, hogy az udvaron felállított barakkban laktak az építkezés idején. A ház eredetileg zsupp tetős volt, amit cserépre változtattunk. A vegyes cserép arról árulkodik, hogy akkoriban hiánycikk volt az építőanyag, és mindig csak anynyi és olyan cserépet tudtunk felhasználni, amihez éppen hozzá lehetett jutni. A ház nagy része ma is megvan, 1972-ben az utcai frontra építettünk új részt. A régi házban volt egy hat méter hosszú szoba, ahol együtt aludt a három generáció. Alattunk döngölt agyag választott el minket az anyaföldtől, csak Erzsike születésekor (1956.) cseréltük padlóra. Nagy örömünkre 1957-ben Józsi is megérkezett. Az udvarban volt egy pinchéz, amiben sok éven át élelmiszer üzletet működtettek. Az elvett földeket ugyan már nem kapták vissza, de a szülők nagyon ragaszkodtak a tehenekhez, az utolsó 1968-ban adták el. Fájó szívvel váltak meg a biztonság érzetét keltő jószágától. A férjem 17 évesen többnek mondta magát, hogy dolgoz-

hasson az oroszországi szénbányában. A bánya szokásos szerzésait forgatta hosszú időn át. Egy alkalommal a törött nyelvű fejszét haza hozta javítani, de megsérült egy szilánktól a szeme munka közben, hogy napokig nem is látott, de többet nem mehetett a föld alá. Boldog nyugdíjas évek, és 47 örömteli házasságban eltöltött év után mégis csak magához szólította a föld.

A kézimunkára a gyerekek felcseperedése és az új ház megépítése után kerülközött több idő. Negyven év alatt temérdek szép munka készült. Ezeket mindig saját kedvtelésemmel és ajándékba készítettem, egyetlen kivétellel Régen, ahol kiállítottam, és adtam is el belőlük. A templomban az oltárterítőt az én munkám, amit minden ősszel hazahozok kimosni, hogy átadjam a helyet Klüber Julika hímzett terítőinek. Több mint száz párnát varrtam. A táncosok és dalkörösök ruháiba is

beépültek a riseliős motívumok. Éppen készültünk az új házba, megnézni Erzsi néni riseliős kincstárát, amikor Józsi fia belépett a konyhába, a kamraajtón keresztül! Ennek az érdekes belépőnek az a magyarázata, hogy a régi házban a kamrából nyílik ajtó a kertre, ahol most éppen a téliesítéssel adódik sok tennivaló. Üdvözlés és rövid beszélgetés után Józsi elkezdte szólítani Jessyt, az új kedvenc kiskutyát. Eredménytelen hívogatás után lenéztem a lábom között elhelyezett, nyitva maradt táskára. A kis aranyos a sapkamon fekvő békésen aludt. Erzsike néni ügyes kezénél, szorgalmánál csak a szerénysége nagyobb. Várgesztesre költözésünk után mindjárt elért munkásságának híre. Míves kézimunkáit megcsodálhattuk a 2008-as Sváb-bálon kiállítva. A dalkörösök ruháin, mindenütt ahol felléptek, megcsodálták a gazdag hímzéseket, nem csak a szemükkel, hanem kezüik érintésével is. Az új házban található kincseket megtekintve, az fogalmazódott meg bennem, hogy Erzsike néni életre szóló szépség iránti szerelme igen sok embernek okozott örömet, és egyben szolgálta is Várgesztes jó hírnevét.

A Várgesztesi Hagyományörző Nyugdíjas Klub megbízásából lejegyezte: Dr. Tar József.

Utóhang:

„Erzsike néni! Hány tanítványnak sikerült átadni a tudását?” „Sajnos, elkötelezett jelentkezők hiányában, senkinek!” „Mit szólna ahhoz, ha valaki holnap bekopogtatna, hogy szeretné megtanulni a riseliős technikát?” „Boldogan megtanítanám!” De jó lenne kihasználni ezt az utolsó lehetőséget, vagy talán már véglegesen elmulasztjuk?!

Vitáink soha nem a személyeknek szólnak

Nem volt könnyű a 2010 októberében megválasztott önkormányzat és képviselő-testület elmúlt bő egy éve, hiszen a tervekkel ellentétben nem volt idő az ügyekkel való ismerkedésre, hanem egyből belecsobbantunk a mélyvízbe – összegezte az elmúlt év tapasztalatait Szolga Róbert, aki a grémiumban az oktatási-kulturális és sport munkacsoportot, illetve a szociális munkacsoportot is vezeti.

Ez okozhatta, hogy bizony hiba is becsúszott, ám közben minden tudásunkkal azon dolgoztunk, hogy az elmúlt években generált problémákat lezárjuk – ebből nem volt kevés, és még mindig van – újakat pedig ne generáljunk. Aztán következett a jegyzőváltás, ami újabb feladatokat rótt a

testületre, nyakunkban volt az évek óta húzódozó rendezési terv ügye, melyet végre november végére véglegesítettünk. Új szociális rendeletünk megszüntette a szabályozó gumi jellegét, s feltételrendszerével pontosan meghatározza, hogy ki, mikor és hogyan juthat segíélyhez. A testület ülési előtt a szociális munkacsoport áttekinti a kérelmeket, s így a döntéshozók elé már megvitatott, jogilag, szakmailag is alátámasztott anyagok kerülnek. De említhetném az iskola-óvoda átszervezést, a sportpályát és az útépitéseket is, s akkor még nem szóltam a falu egyéb problémáiról, az intézmények üzemeltetéséről, a távolabbi fejlesztési tervek megfogalmazásáról. Szerencsére a hivatal dolgozó a helyükön voltak, mindvégig becsülettel, megfelelő szakmai tudással látták el feladataikat.

A tanulságokat sorra véve azt kell mondanom, hogy a jövő bizonytalan önkormányzati kilátásai miatt a testületnek, s az én munkacsoportomnak nem szükséges oly nagymértékben belefolynia Várgesztes életébe, hanem erősíteni kívánjuk azon civil szervezeteket, melyek öntevékenyen, esetleg a megszűnő képviselő-testület nélkül is biztosítani tudják a pezsgő kulturális, sport és szabadidős tevékenységeket. Az intézményvezetőket is arra ösztönözzük, hogy szervezzenek minél több színvonalas programot, és azokat az ötlettől a kivitelezés szintjéig valósítsák meg.

Ami a jövőt illeti, az országgyűlés most folyó jogalkotási dömpingje – várhatóan – alapjaiban reformálja át az önkormányzati rendszert. 2013-tól minden bizonnyal megszűnik a hivatal, jön a járási rendszer, de hogy milyen formában működik a falu, hogy melyik járási székhelyhez fogunk tartozni, hogy hogyan történik a polgárok szolgáltatással való ellátása, ma még nem tudni. Ezért fokozott a képviselő-testület felelőssége 2012-ben, hiszen a lehető legtöbb infrastrukturális beruházást és fejlesztést meg kellene valósítani, amíg még valóban a magunk urai vagyunk, s nem a fejünk felett születnek a döntések. Magam kiemelt jelentőségűnek tartom az óvoda bővítését, hogy már két éves kortól fogadni tudjuk a gyerekeket. Legalább ilyen fontos iskolánk jövőjének biztosítása, s persze bőven vannak még feladataink az utak és a vízelvezetés állapotának javításával kapcsolatban is. Ezeket a projekteken dolgozik a képviselő-testület, ahol bár vannak vitáink, de ezek ügyek köré összpontosulnak, s soha nem a személyeknek szólnak.

Végül engedjék meg, hogy az önkormányzat és a képviselő-testület nevében **BOLDOG, SZERETETTELJES KARÁCSONYI ÜNNEPEKET KÍVÁNJAK VÁRGESZTES MINDEN CSALÁDJÁNAK ÉS LAKÓJÁNAK** – nyilatkozta Szolga Róbert települési képviselő, az oktatási-kulturális és sport munkacsoport vezetője.

Aranyszívű vendégeket köszöntöttek

Almás István, a várgesztesi képviselő-testület doyenje és Szolga Róbert képviselő fogadta a Faluházba invitált polgárokat, mindazokat, akik már betöltötték 60. életévüket, s elfogadták a meghívást a falu idősöket köszöntő ünnepségére.

A konferenciateremben Menoni Gabriella polgármester köszöntötte elsőként a település szépkorú lakóit: – Kedves ezüsthajú, aranyhajú vendégek! Két nemesfémből kellene ötvözni e mai, de nem mindennapi ünnepi jelvényt. Aranyhoz hasonlítom szerető szívüket. Az arany fénye nem halványult a sok gondtól, megpróbáltatástól. Életüket hol boldogan, hol fáradtan élik. Valamikor nem hitték, hogy ilyen gyors járásúak az évek, szinte suhannak egymás után. Az arany mellett ezüst fény is csillan mai nap. Ezüst hajukban a sok-sok tél ott felejtette fehérségét. Amint a természetben is van tavasz, nyár, ősz és tél, az ember életében is ez a folyamat megy végbe. Az idős kor az élet rendje, az éretté válás korszaka, életbölcsestéssel, gazdag tapasztalatokkal. Kérjük a jó Istent, adjon még sok-sok lágy, simogató tavaszt! Köszönjük a példamutatót! Köszönjük az emberi értékeket, melyek

belénk csepegtettek. Szívvel kívánjuk, továbbra is ragyogja be életüket a két nemesfém: az arany és az ezüst fénye.

A tisztelgő gondolatok után Mautner János templomatyja, illetve Pillmann József, a német kisebbségi önkormányzat elnöke üdvözölte a megjelenteket, majd gazdag műsor következett, mely során a falu apraja, nagyja színre lépett. Az iskolások nyitották a sort, hozzájuk csatlakoztak az óvodások és a dalkör, valamint fellépett a felnőtt táncsoport is.

Az önkormányzat kellemes, családias hangulatú ünnepségén – melyen mindenkit megajándékoztak – a jelenlévők szórakoztatásáról a közös vacsorát követően a Várgesztesi Vagányok zenekar muzsikája gondoskodott.

ISKOLAÜGY

A jelenlegi helyzet alapján az biztos, hogy 2012 szeptemberében újra lesz tanévnyitó Várgesztesen – mondta Hartdégenné Rieder Éva igazgató, de hogy a későbbiekben milyen szabályok szerint működhet, az ma még nem tudható.

Menoni Gabriella polgármester arról tájékoztató, hogy a képviselő-testület az intézmény megtartásáról hozott döntést, s ehhez ragaszkodnak is, míg rendelkeznek a megfelelő forrásokkal. A falu első embere szólott arról is, hogy speciális helyzetben vannak, hiszen az államtól annak idején visszakapott régi iskola és óvoda épületét szívesen visszadják az államnak, de ezek a csoportok ma már a Faluházban működnek.

– Ez egy komplex szolgáltató központ, melyben a gyermekintézmények mellett helyet kapott az eMagyarország pont, a könyvtár, a kiállítóter, a média stúdió, a sportcsarnok, a büfé, a konyha, az öltözők és a klubhelyiségek. Mindezek közös víz-, villany- és fűtőhálózatot vannak, s az épület funkcionálisan oszthatatlan, így nem tudom elképzelni, hogy az állam elvonná a falutól – nyilatkozta Menoni Gabriella.